

SOCIALISTIČNA STRANKA V LETU PRILOŽNOSTI

"Rusija ne bo šla za nikogar po kostanj v ogenj"

V ANGLIJI VESELI MOLOTOVE IZJAVE, TODA PARIZ IN LONDON NADALJUJETA S PRITISKI NA MOSKVO V NAMENU, DA JO IZTRGATA IZ SPORAZUMA Z NEMCIJO

Se tanek Mussolini in Hitlerja, ki ga je nemški diktator dramatično propagando o zvezi med Nemčijo, Italijo in Rusijo proti Angliji in Franciji, se za enkrat ni obnesel.

"Za nikogar v žerjavico!" Dasi je nemška propaganda nad tri tedne širila v svet vesti o takem sporazumu, so se v Moskvi premislili in predsednik sovjetske vlade, ki je ob enem po odslovljivosti Maksima Litvinova tudi komisar zunanjih zadev, je Angliji in Franciji zagotovil, da ne bo šla Rusija za nikogar po kostanj v ogenj.

Jezik diplomacije
V svojem govoru 29. marca pred vrhovnim sovjetom v Moskvi, kateremu je Molotov poročal o položaju, je sicer napadal, ne Italije, pač pa pretil Angliji in Franciji, da se z njuno armado na bližnjem vzhodu (v Siriji, Turčiji in Palestini) igra z ognjem. To ni važno, kajti kadar je kakva vlada v ožjem prijateljstvu z drugo, jo ne napada, tudi če ne misli o njej nič dobrega. Važno je le, da je Molotov v jeziku diplomacije zagotovil Angliji in Franciji, da Rusija ne misli iti po kostanj v ogenj za Hitlerja. Povprečen čitatelj takega jezika ne razu-

me, kajti sestavljen je tako, da ugaja ljudem gotove dežele, v tem slučaju ljudstvu v Rusiji, češ, to je Molotov dobro povedal "imperialistom" v Angliji in Franciji! Ob enem lahko isto trdi časopisje v Nemčiji, in ako hoče, v Italiji. Ni treba drugega, kakor objaviti Molotovo kritiko, pa so zavezniki v obeh takih čitateljev na vso moč "tepeni".

Berlinu slaba tolažba
Ampak Molotov je udaril po Angliji in Franciji le na papirju. Dejansko pa je razočaral Hitlerja s svojim zagotovilom, da se Rusija ne bo umešala v vojno drugim, torej Nemčiji v korist.

Nemška diplomacija je sedaj spet na delu, da Rusijo toliko omreži, da bo morala, hočeš nočeš, v vojni konflikt na nemški strani. Ampak v vojni s Finsko so se v Moskvi precej naučili. Res, da je Rusija s sporazumom s Hitlerjem veliko pridobila, toda v vojni, ako si jo resno nakopje na vrat, lahko še več izgubi. Weygaund, francoski vojni poveljnik v Siriji, je Rusiji nevernejši kakor finska "banditska vlada". Zato jo je Moskva znova priznala. Ob enem je prebivalstvu Rusije sporočila, da je to njegova popolna zmagava. Ker sme čuti le eno plat zvoza, verjame. A pravi (Nadaljevanje na 5. strani.)

BEG ZIDOV IZ EVROPE

S parnikom Bergensfjord je dospelo nedavno 380 beguncev iz Finske, med njimi tudi gornji trije, ki so slikani pri obedu na parniku. Vsi so židovskega pokolenja in namenjeni v južnoameriško republiko Haiti, kjer jim je obljubljen stalen dom. Na Haitiju se je naselilo mnogo židovskih beguncev tudi iz Češke, Slovaške, Nemčije in Rumunije.

PRESOJANJA DOGODKOV DOMA IN PO SVETU

V Milwaukeeju so končali en volilni boj in po malem "oddihu" prično z drugim za jensenske volitve. Stari veterani in župan Hoan je nasprotnike silajno odbijal. Nekateri so trdili, da se ga je treba odkrižati, ker je že toliko časa v uradu, in pa ker je "star". Priporočali so, naj ga nadomesti "mlada" moč. Je to znamenje sedanje dobe, ali kaj? Well, Hoan je še zmerom kar je bil.

Hitlerjev režim je objavil dokumente, katere je baje dobil v arhivu bivše poljske vlade v Varšavi. Kakih 16 vsega skupaj, s katerimi dokazuje, da je vojno med Poljsko in Nemčijo in potem med Nemčijo in Anglijo ter Francijo instigirala vlada Zed. držav, pred vsem predsednik Roosevelt in ameriška poslanika Bullit v Parizu in Kennedy v Londonu. Hitler Rooseveltu sovraži in obratno. Pa je "firer" čakal od septembra lanske leto, da je prišel s "poljskimi dokumenti" na dan. To je "strategija". Republikanska stranka, Chicago Tribune in drugi prijatelji nacije potrebujejo v volilnem boju materiala. Roosevelt "dokumente" zanikuje, a Chicago Tribune hudomušno vprašuje: "Čemu, mar nisi proti nacijem! In ključ demokratični svet, dan jih ogradi, kakor kužno bolezni?" Zanimivo je, da piše o "dokumentih" z isto tendenco, kakor Chicago Tribune, tudi komunistični Daily Worker. Poljska vlada v Franciji je dne 31. marca izjavila, da so "dokumenti", ki jih je objavil Hitler za pristne, potvorba. Komu naj se verjame?

Paul Reynaud, ki je predsednik nove francoske vlade, ni prijatelj sedanjega režima v Rusiji. Stalinov pakt z lanskega avgusta je označil za "rusko izdajstvo". Francija je za agresivno politiko proti Rusiji veliko bolj navdušena kakor Anglija, kajti Chamberlain še vedno misli, da mu bo mogoče Stalina iztrgati iz zveze s Hitlerjem. Smatra, da bo to cenejše, kakor pa ga z vojno prisiliti, da Nemčijo neha zalagati z blagom.

Unija CIO v Readingu, Pa., je izvojevala volitve med delavci v tovarni Bethlehem Steel kompanije, v nadi, da bodo poverili mandat nji za kolektivno pogajanje z družbo. Toda zmaga je "neodvisna" (kompanijska) unija. Teh pojavov ne bi bilo toliko, ako bi se CIO in AFL združili in organizatorično kampanjo skupno vršile.

Franciji je očitano, da z belgijskim prekupčevanjem zalaga Nemčijo z železom in Nemčija ji na enak način vrača s premogom in koksom. Anatole Demonzie, ki je v francoski vladi minister javnih del, izjavlja, da so take trditve in propagandna proti Franciji, ker je promet med njo in Nemčijo prenehal že lanskega septembra.

Diplomacija ima med svojimi sredstvi tudi tipalnice. Na primer, iz Bukareste se naznani skozi francoski tisk, da je Turčija skoro že pristala na prehod skozi Dardanele francoskim in angleškim vojnim ladjam za zaježitev prevoza olja, žita in drugih potrebščin iz Rusije preko Črnega morja Nemčiji. Nato diplomacija čaka, kaj (Nadaljevanje na 5. strani.)

Sovjetsko izdajstvo
Novi francoski premier Paul Reynaud je med drugim v svojem uvodnem govoru dejal, da je za edinstvo francoske naroda v namenu, da stori vse v svoji moči za poraz Hitlerja. Ogorčeno je omenil, da Hitlerizmu pomaga izdajstvo sovjeto, ki so s svojo zvezo z Berlinom storili isto kakor če bi zavratnež zasadi komu nož v hrbet. Reynaud je dalje poudarjal, da je njegov edini namen ohraniti Francijo in premagati Nemčijo neglede koliko ji pomaga ali ji bo še pomagala Rusija.

Sovjetski agent Dozenberg dobil "nagrado"
Kongresna komisija, ki ji načeljuje poslanec Martin Dies, se poslednje tedne peča največ s komunisti. Ima jih na piki in ne gre jim dobro. Vzrok je, ker težijo drug drugega. Dva bivša glavna tajnika komunistične stranke sta pričala proti, enako razni bivši komunistični organizatorji in špijoni, ki so vsi priznali in z dokazi potrdili, da troši Moskva v tej deželi za svojo propagando veliko denarja.

Eden izmed zelo znanih agentov sedanjega režima v Moskvi je bil Nikolaj Dozenberg. Enajst let je bil v sovjetski tajni službi in nastopal kot komunistični odposlanec iz Zed. držav. Potoval je po svetu z ameriškim potnim listom kot Američan, a v resnici pa kot tajni agent sovjetske armade. Zanimivo je, da je njegova žena uposlana v zavarovalniškem (social security) oddelku zvezne vlade v Washingtonu, kar je eden izmed Diesovih dokazov, da se je komunistom posrečilo spraviti mnogo svojih ljudi v vladne službe in na plačana mesta v unijah.

Koncert "Zarje"

Prihodnjo nedeljo bo v Clevelandu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. koncert soc. Zarje. Prične se ob 3. pop.

"Sava" predvajala lep spored

Prošlo nedeljo je imel pevski zbor "Sava" v Chicagu koncert, ki je bil dobro predvajan. Udeležilo se ga je kakih 300 ljudi. Na koncertu in zvečer na plesu je vladalo res družabno razpoloženje in tudi gmotno je prireditve zadovoljivo izpadla. Škoda le, ker ni prišlo poslušati koncerta vsaj še sto ljudi več. (Ocena koncerta, ki jo je poslal Zvonko Novak, bo v prihodnji številki.)

Radio aparati v Franciji

V Franciji je v rabi blizu pet in pol milijona radio aparatov. Tam mora vsakdo imeti licenco in plačevati tudi davek od nje, kakor tukaj od avtov.

Predevanje v Collinwoodu

V petek 5. aprila bo v klubu št. 49 JSZ v SDD predaval Math Petrovich o demokraciji in diktaturi. Vstop vsakemu prost.

Konferenca za prvomajsko slavje v Chicagu

V nedeljo 14. aprila ob 2. pop. se bo vršila v Douglas avditoriju na Ogden in S. Kedzie Ave. konferenca za prireditev prvomajskega slavja, ki jo sklicuje tukajšnja socialistična organizacija.

Socialisti v Penni pripravljene za predsedniško kampanjo

Socialistična stranka v Pennsylvaniji si je rubriko na glasovnicah za prihodnje predsedniške volitve že zagotovila, kakor poroča Socialist Call. Pri državnem tajnistvu v Harrisburgu je vložila peticije z okrog 20.000 podpisov, izmed katerih jih je bilo nabranih samo v Philadelphiji 12.500, 5.000 v Readingu, in ostali v drugih krajih Pennsylvanije.

Sovjetsko izdajstvo

Novi francoski premier Paul Reynaud je med drugim v svojem uvodnem govoru dejal, da je za edinstvo francoske naroda v namenu, da stori vse v svoji moči za poraz Hitlerja. Ogorčeno je omenil, da Hitlerizmu pomaga izdajstvo sovjeto, ki so s svojo zvezo z Berlinom storili isto kakor če bi zavratnež zasadi komu nož v hrbet. Reynaud je dalje poudarjal, da je njegov edini namen ohraniti Francijo in premagati Nemčijo neglede koliko ji pomaga ali ji bo še pomagala Rusija.

NAJVEČJI SLOJ V ZED. DRŽAVAH ŠE VEDNO BREZ SVOJE POLITIČNE ORGANIZACIJE IN PRAVE ZAŠČITE

POLOMI RAZNIH SKUPIN, KI SO NASTALE PO PREJSNJI SOCIALISTIČNI STRANKI. — NEZRELOST AMERIŠKEGA DELAVSTVA ZA POLITIČNO BORBO SEBI V KORIST

Delegati, ki se zberejo 6. aprila na konvenciji socialistične stranke v Washingtonu, imajo pred sabo problem. Problem, ki ni enostaven. Zapaden je v vprašanju, kaj bo z bodočnostjo delavske politične akcije v tej deželi.

Ako se ozremo v prošlost, vidimo, kako naglo je nekoč rasla socialistična stranka. Imela je angleške dnevnike, več sto tednikov in revije, ter veliko število listov v drugih jezikih. In to brez subvencije kake tuje države, od katere je za svoje izhajanje odvisna večina komunističnih listov v tej deželi.

Imeli smo volilne kampanje, v katerih je bila socialistična stranka faktor. Občine so druga za drugo prehajale pod socialistično upravo.

Socialisti so bili one dni vplivni tudi v unijah. Na socialističnih konvencijah so bili delegati ne samo brezposelni idealisti, ki so bili za hrano in stan odvisni od drugih, ampak tudi taki, ki so imeli v unijah najodgovornejša mesta. Dalje književniki, novinarji, politiki, pravdniki in drugi, ki so si v javnosti pridobili ugled in vpliv.

A prišlo je leto 1914 in z njo svetovna vojna. In na to vstop Zed. držav v krvavi metej. Naša stranka je dobila v nji udarce znotraj in od zunaj. Notranji so bili usodni. V kritičnem momentu ni bila enota. Takozvani skupni smoter ni bil skupen.

Vendar pa je bila soc. stranka vzlic temu še zmerom stranka, zastopana v kongresu, v legislaturah in v mnogih občinah s svojimi ljudmi. Reakcija je tolkla po nji z drhaljo, s sodišči, s propagando, s preganjanjem njenih članov pri delu in na vse druge možne načine.

Vojne je bilo konec, a ne za delavsko gibanje. Ruski boljševiki so udarili vanj z bratomornim bojem in posledice so bile usodne posebno za ameriško delavsko politično gibanje. Več let je trajalo in delavci v tej deželi so se gnjavili drug proti drugemu namesto da bi skupno gradili pokret, ki jim je bil do malega uničen med vojno.

Utrujenim socialistom se je posrečilo svoje gibanje ohraniti vzlic več kot petletni komunistični ofenzivi. Pomagali so ji pod komunistično firmo agenti provokatorji, a zmagati niso mogli. Med tem se je v to deželo naselila "prosperiteta". Delavstvo je postalo za svojo politično akcijo brezbržno. Unije so se povsem oprijele Gompersovega načela, da je politika stvar demokratske in republikanske stranke, unijaki voditelji pa naj pomagajo eni ali drugi, nikakor pa ne socialistični stranki.

Vzlic temu je socialistična stranka ohranila svojo organizacijo in krepko vztrajala pri svojih tradicijah skozi do krize 1929 in še par let potem. Skoro deset let je bila brez pravega prirastka, a v krizi pa so prišli v njo tisoči in jo vrgli s starega tira. Eni so zahtevali bližnjic, drugi se norčevali iz "bogus" demokracije, tretji pridigali krščanstvo, in skoro vsi pa so složno tolkli po "stari gardi". V svojem boju so uspeli. Štiri leta je minilo od tega. Kmalu za "staro gardo" so odšli tudi večina vsi tisti, ki so se prizadevali, da se je iznebe. Ali pa prenehali z aktivnostmi.

Konvencija socialistične stranke leta 1936 je zdaj le zgodovina.

Ta, ki se snide dne 6. aprila v Washingtonu, se lahko učijo iz njenih zmot in krene nazaj na pota utrjenih tradicij ameriškega socialističnega gibanja.

(Nadaljevanje na 5. strani.)

Še je čas za pozdravni oglas v Majskem Glasu

V prejšnji številki na tem mestu smo navedli, da Majskega Glasa samo z dohodki naročnine v taki obliki ne bi mogli izdajati, ker nas stane vsak izvod več nego dobimo zanj naročnine. Razliko krijejo oni, ki oglašajo, zastojnsko delo in pa direktni gmotni prispevki.

K 35-letnici Proletarca, kateri je letošnji Majski Glas posvečen, pa so na mestu in pozdravni oglašaji. Tudi ako ničesar ne prodajate, pozdravni oglašaji k temu jubileju lahko vseeno naklonite.

Stane v eni ožji koloni v Majskem Glasu palec globine \$2; pol palca \$1, in najmanjši pa 50c.

Ako pošljete oglas najpozneje do 10. aprila, bo še lahko priobčen. Prosimo, storite to, ako mogoče.

V NEDELJO
7. aprila koncert
soc. ZARJE
v SLOV. NAR. DOMU
Cleveland, O.

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Izdaja Jugoslovenska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTIČNE ZVEZE:

NAROČNINA v Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75; za štiri leta \$1.00. Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopiši in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do ponedeljka popoldne za priobitve v številki tekočega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz
Business Manager: Charles Pogorelec
Asst. Editor and Asst. Business Manager: Joseph Drasler

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00. Foreign Countries, One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL. Telephone: ROCKWELL 2664.

"Častne besede" diktatorjev

Zgodovinska dejstva zadnjih let pričajo, da zagotovo in izjave "modernih" diktatorjev pomenijo ravno nasprotno od onega, kar bi njihov pomen v resnici moral biti. Kadar se tak diktator najbolj usti, da je za mir, je v resnici za vojno. Ko proglašajo načelo samoodločevanja narodnih manjšin najbolj na glas, je jasno, da jih čaka še večje zasužnjeje. Kadar obeta tej ali oni mali deželi upoštevanje njenih mej, je to znamenje, da jo misli napasti.

Zanimivo je, da se od lanskega avgusta teh narobe obrnjenih pomenov besed poslužuje tudi režim v Kremli. Zahteval je kolektivno varnost za male in velike dežele. A v praksi si je izposodil Hitlerjevo taktiko. Pet malih držav je prišlo vsled tega pod vlado in vpliv Rusije, ali Nemčije, ali vsaki nekaj. Nikoli se niso bili v Moskvi toliko glasni proti "imperijalistični" vojni kakor sedaj. Kar pomeni, da jo podpirajo sebi in svoji zaveznici v korist.

Rusija si lasti pravico skleniti zvezo s komurkoli. Dogovorila se je s Hitlerjem radi delitve Poljske in delitve sfer vpliva v baltičkih in škandinavskih deželah. Toda ko so se slednje spet pričele posvetovati za sklenitev medsebojne obrambne zveze, je vlada v Kremli skozi svoj tisk švedski, finski, norveški in danski dalja razumeti, da bo to smatrala za sovražni čin. Ako imaš moč, je vse prav, kar storiš. Če je nimaš, ti lahko grozi vsakdo, ki je jačji.

Moskovski listi so na pobudo svoje vlade nedavno izjavili, da nima Rusija nikakih ambicij več po teritorijah na severu. Vse škandinavske dežele so se ustrašile.

Mar si Hitler enako zagotovi po osvojitvi Avstrije, da ne goji v centralni Evropi nikakih teritorialnih ambicij več? In potem spet, ko je osvojil sudetske kraje? Če posebno je ene dni poudaril, da radi njega tudi vzhodna Evropa lahko mirno spi. A vzel je Češko, si podvrnil Slovaško in napadel Poljsko ter si jo razdelil z Rusijo.

S Poljsko je imel Hitler nenapadalni pakt. Rusija ga je imela s Finsko. Oba sta pomenila ravno nasprotno od besedila na njemu. Hitler je vrgele svoj nenapadalni pakt s Poljsko v koš. Rusija je storila isto s Finsko. Nenapadalni pakt je postal napadalni preko noči, ker si je močni izvolil napasti šibko deželo sebi v korist.

Sedaj ima Rusija s Finsko nov nenapadalni pakt. Vreden je toliko kakor prvi.

Kadar diktator masi pripoveduje, da ima več svobode kakor pa v plutokracijski Angliji, pomeni, da je nima prav nič. Kadar se diktator hvali, da je njegova država najbolj demokratična na svetu, je očitno, da je obratno resnica. Vsaka njihova beseda je v pravem pomenu na glavo obrnjena.

Za "tretjo" stranko

Komunisti v Zed. državah, ki so do lanskega avgusta agitirali za demokratsko stranko in Rooseveltov tretji termin, oglašajo zdaj za svoje geslo "Gradimo tretjo stranko, ne tretji termin!"

Ker vedo, da pod svojim imenom nikamor ne pridejo, si pomagajo s šepili. Njihove prješnje ščitne organizacije so po lanskem avgustu razpadle. A ustanovili so si nove z novimi lepo zvanečimi, nedolžnimi imeni.

Delavska stranka je ameriškemu ljudstvu potrebna. Toda kjerkoli so se v to gibanje urinili komunisti, so mu dali smrtni dih. Dva glavna dokaza za to sta farmerska-delavska stranka v Minnesoti in ameriška delavska stranka v New Yorku. Pa tudi socialistična stranka, ki se je pred nekaj leti vse preveč prepustila v omrežje in zmoto spoznala, ko je bilo že prepozno, pa mora graditi svojo organizacijo spet od kraja.

Problem brezposelnost

Problem brezposelnosti je lahko rešiti na mnogo načinov. Na primer z vojno. Ali s prisilnim delom, ki je uveljavljeno v vseh totalitarnih državah. Milijone moških in tudi žensk je pritegnjenih v last države, kakor živina, in se morajo ravnati kakor živina. Delajo brezplačno, kakor živina.

Brezposelnost se lahko odpravi tudi s prisilnim delom pod masko političnih jetnikov. Stotisoče je bilo pod to oznako vpeljanih v Sovjetski Rusiji pri gradnji kanalov, železnice in cest. Življenski standard teh ljudi je sličen onemu, kakor ga ima živina. Čestokrat slabši, ker se z živino lepše ravna kakor z jetniki.

Delavci so za odpravo problema brezposelnosti. Pod kapitalizmom se to ne zgodi. Totalitarnega sistema nečemo. Torej nam preostaja le socialistična rešitev, ki je edina vredna delavca človeka.

Socializem edini izhod

Ljudje, ki pravijo, da socialisti niso še ničesar dosegli, s tem očitkom ob enem morda nevedoma priznavajo, da je edino v socializmu rešitev človeštva.

POVELICEVANJE SKROMNEGA ŽIVLJENJA

Daniel Saphoro in njegova žena v Carlisle, Pa., imata štirinajst otrok. Enajst izmed njih jih je na gornji vrstici. Njuni dohodki znašajo \$28 na teden. Nekateri politiki so rekli, da zasluži taka družina prisnanje. Povabljena je bila v Washington, D. C. Z njo sta kongresnik Joseph Martin Jr. in John Kunkle, ki sta Saphorjevi družini privedla srečno. Pohvalila sta jo zaradi njenega življenja in pa ker je v stanju dostojno živeti s tako majhnimi dohodki. Časniški fotografi in reporterji so bili poslani, da je slikajo in opisejo.

MAJSKI GLAS BO NUDIL OBILO RAZNOVRSTNEGA GRADIVA

V prejšnjih dveh številkah smo navedli nekaj sodržnikov, ki bodo s svojimi spisi obogatili prihodnji Majski Glas. Njihovi članki, opisi klubov in naselbin bodo dali tej reviji trajno vrednost. Mnogo se ni bilo omenjenih.

Kadar rečemo "mnogo", za slovensko publikacijo veliko pomeni. Torej je to le nadaljevanje.

Joseph Durn opisuje v zgodovini kluba št. 49 JSZ tudi prvomajsko manifestacijo leta 1919, ki je končala v krvi. Zretne progono je bil tudi omenjen klub in nekateri njegovi posamezni člani. Klubu je "patriotična" drhal razbila urad in mu zažgala knjižnico. Tudi avtor (Durn) je bil ob tej priliki ob svoje knjige na način, kakor so bile uničevane pod Hitlerjem. Naše sodruge so vlačili po sodiščih in udirali v njihna stanovanja in v poznih nočnih urah.

"Ob zarji Proletarca" je naslov članka, ki ga je k jubileju 35-letnice tega lista napisal Ivan Molek. Naj bo mimogrede omenjeno, da praznuje letos svoj tih jubilej tudi on (Molek). Petintrideset let je minilo, od kar se udejstvuje na časnikarskem in pisateljskem polju. Poleg svojega zgodovinskega spisa bo Ivan Molek v prihodnjem Majskem Glasu zastopal s svojo zbornico recitacij "Sejači", ki jo je spisal k Proletarčevi 35-letnici in je bila na slavlju 3. marca predvajana z velikim uspehom.

V prejšnjem pregledu smo omenili spis Antona Šularja o skušnjah agitatorja za delavske liste. Je humorističen in vzame težavno stvar z veselje strani. Louis Zorko pa se s tem problemom peča z vidika, kakšni bi agitatorji morali biti, da

si za sabo za zmerom ne zapro vrta. Kakor Šularjev, je tudi njegov spis jako dobra stvar, kajti oba obravnavata dejstva. Tudi Anton Vičič je bil agitator. V delavskem gibanju je precej let dalj nego je Proletarčeva starost. V Majskem Glasu bo zastopal s člankom "Doba petintridesetih let". Zvonko Novak je priredil za to jubilejno izdajo informativen članek "Svet in njegove vere". Čudilij se boste, koliko poljudno pisanih podatkov lahko spreten pisatelj poda na par straneh.

Josef Krmelj je našim čitateljem malo znan. A je vzlic temu eden izmed najdelavnejših sodržgov. On bo zastopal s kratkim opisom kluba v Burgettstownu, Pa. Kjer je nehal (zaradi smrti) Anton Jeram, od tam dalje se trudi s Krmel. In pa Springfield, Ill. Kratek, a izredno zanimiv spis v Majski Glas nam je poslal Joseph Cyca, Omenja zgodovino kluba, Slovenskega doma, bratomorni boj premogarjev in pa neuspehe socialističnega gibanja med Američani.

Martin Judnič je vam nedvomno znan. Čitatelji Proletarca bi radi, da bi vsak teden kaj pisal vanj. Ampak je prenehal. V Majskem Glasu pa bo imel spis k 35-letnici Proletarca. Zanimiva stvar, poučna in ob enem dober prispevek v knjigo zgodovine našega pokreta in ameriških Slovencev.

Da, prej že smo omenili Springfield. Od tam je postal spis v Majski Glas tudi John Goršek. Kolikor nam znano, je on najstarejši Slovenec v tej deželi, ki se dela v premogovništvu. Mu je že preko 70 let. On je tudi predsednik gl. porotnega odbora SNPJ. Svoje skušnje

Konferenca klubov JSZ in društev Prosvetne matice za zapadno Pensylvanijo bo v nedeljo 26. maja na Syganu, Pa.

Strabane, Pa.—V prejšnji številki je bilo na kratko omenjeno, da se prihodnja konferenca Prosvetne matice za tukajšnje okrožje vrši v nedeljo 26. maja v dvorani društva Bratstvo št. 6 SNPJ na Syganu, Pa.

Važno je, da se zastopniki snidejo ob določenem času. Dostikrat se se konference Prosvetne matice v tem okrožju pričele ob 10. zjutraj. Prihodnja se začne ob 1. pop. In je potrebno, da se to upošteva, kajti le na ta način ji bo moč goče izvršiti svoj dnevni red.

Naj še omenim, da je bil prvotni datum za to konferenco določen na 30. junija in vršila bi se v Strabanu zaeno s piknikom kluba in konferenčne organizacije. Datum smo spremenili zaradi prihodnjega zbor

ra JSZ in Prosvetne matice, ki se prične 4. julija v Clevelandu. Na konferenci 26. maja bodo izvolili delegata za XII. redni zbor in sklepali o navodilih. Dalje o drugih problemih, ki se tičejo našega gibanja v zapadni Pensylvaniji, našega bodočega zbora, unij, politične kampanje itd.

Piknik 30. junija se bo v Strabanu, v Drenikovem parku, vršil kakor prvotno določeno. Ker bo konferenca 26. maja morala razpravljati o našem bodočem zboru, voliti delegata itd., je pričakovati, da bodo na nji zastopani vsi klubi JSZ in vsa društva Prosvetne matice. Ob enem pa, da se vsi zavzamejo tudi za uspeh piknika, ki bo, kakor omenjeno, v nedeljo 30. junija v Drenikovem parku. John Terčelj.

— "krst v ognju" — je dobil v delavskem gibanju še ko je bilo delavsko gibanje komaj v povojih. Kajti pričel je z aktivnostmi kot mlad dečko med premogarji v starem kraju. Sicer pa boste itak čitali njegov članek, katerega edina hiba je, da je prekratek.

V Clevelandu so razna predmetja in v njih slovenske naselbine. O eni teh je napisal v Majski Glas nekaj malega Joseph Lever. Stvar bi bila vredna sicer večjega poglavja, a tudi na kratko bo njegovo poročilo čitateljem pojasnilo, kako težavno je delo za delavski pokret.

Malo je Slovencev, ki bi bili zaradi prepričanja in aktivnosti za unijo šikanirani toliko, kakor Frank Podboj. V Majskem Glasu bo zastopaj v daljšim spisom, toda ne o sebi in ne o batinah, ki so padale nanj. Naslov njegovemu članku je "Moji spomini". Ako bi Frank res hotel dati vanj svoje spomine — kajti v delavskem gibanju je aktiven takorekoč od početka Proletarca, bi lahko napisal knjigo. Tako pa se je omejil le na glavna poglavja in priredil članek, ki je vreden namenu, kateremu je posvečen letošnji Majski Glas.

In ker smo že pri Jimmie Higginsh, naj bo to povedano, da je eden teh v pravem pomenu besede, kakor jo je uveljavil s toimensko povestjo Upton Sinclair, naš stari znanec Joseph Snoy. V Majskem Glasu bo zastopaj z zgodovino kluba št. 11 JSZ v Bridgeportu, O.

To je tretje nadaljevanje o-pisa vsebine in sodržnikov prihodnjega Majskega Glasa. Toda ni zadnje. Nehati moramo z njim le, ker je treba dati prostor drugemu gradivu. Torej se omenimo glede nadaljnjih sodržnikov Majskega Glasa v prihodnji številki Proletarca.

Joško Oven se je pohvalil s potovanjem po Mehiki

Joško Oven poroča iz Guadalupeja v Mehiki, da imajo pot čudovito lepo. Z njim je žena in hči. Vozijo se z avtom. Prepotovali so kraje po Novi Mehiki, Arizoni in že velik del mehiške republike. Vrnejo se meseca maja. Piše, da zbira podatke, kar pomeni, da bodo od njegovega potovanja imeli tudi naši čitatelji užitek.

Cemu se premogorje pri delu bolj ne štiti?

Meseca januarja to leto je zahtevala eksplozija v premogovniku v Bartleju, W. Va., življenja enoindevetdesetih delavcev.

V premogovniku Willow Grove v St. Clairsvillu, O., jih je bilo v eksploziji 16. marca nad 70 ubitih.

Manjše slične nesreče so se letos dogodile v premogovnikih v različnih drugih krajih. Ker je znanost za varovanje ljudi, ki kopljejo črni diamant, že toliko napredovala, čigava krivda je, da se takih katastrof ne prepreči ali vsaj omeji?

Naročite si Majski Glas. Posamezna številka stane 25c.

PISMO IZ CLEVELANDA

Piše IVAN JONTEZ

Zadnjič sem čital v "Proletarcu", da bo klub št. 49 tudi poslal delegata na konvencijo socialistične stranke, ki se bo vršila v Washingtonu dne 6., 7. in 8. aprila, in da bo ta delegat najbrže pisec teh vrstic. Sicer klub o tem ni bil še sklepal, le med seboj smo menili, da ne bi bilo napačno, ako bi bili tudi mi zastopani, zlasti vešč izrednega pomena letošnje konvencije. V tem pogledu se strinjamo, da bo to najbrž najvažnejša konvencija socialistične stranke izza st. louiske konvencije l. 1916. Ampak v življenju je že tako, da moramo ljudje čisto ostati zgolj pri dobrih željah ter se, hočeš nočeš zadovoljiti z njimi. In tako se je zgodilo tudi z nami, kolikor se tiče washingtonske konvencije, to pa zaradi šibke blagajne.

Nu, brez zastopstva na konvenciji vzlic temu ne bomo, ker delegat kluba št. 27, sodrug Jauch bo obenem zastopal tudi naš klub, ki je prevzel nase del stroškov za delegata. Upamo, da nam bo s. Jauch po povratku iz Washingtona poročal razveseljive novice, na primer da je bila konvencija složna, navdušena in konstruktivna, da se je zedinila za dober volilni program, izbrala dobrega predsedniškega kandidata in našla pota za uspešno volilno kampanjo v letošnjem letu.

Poročano je že bilo, da bo na aprilski seji kluba št. 49 predaval sodrug Matt Petrovič o "socializmu in demokraciji". Seja se bo vršila v petek dne 5. aprila v sejni dvorani št. 3 Slovenskega delavskega doma, začela se bo pa ob osmih zvečer. Seja bo kratka. Vsi, ki žele slišati predavanje in se udeležiti diskuzije, naj pridejo ob času.

Poljšakova opazka v "Proletarcu" o rabi besede "jaz" je bila prav zanimiva, še bolj zanimivo zela je, da jih je bilo očitno malo, ki so jo razumeli. Meni se vidi, da s. Poljšak nima toliko proti rabi te besede — čisto se je ni moč izogniti —, kolikor proti temu, da nekateri dopisniki vedno mislijo le na sebe in sledijo le svojim muham in nagonu samoljublja, namesto da bi imeli vedno pred očmi predvsem koristi gibanja, kateremu (kakor pravijo) služijo. Sicer je pa nemara dobro, da je ostala opazka nerazumljena, ker bi sicer Carli najbrž ne dobil dolarja od Barbiča, kajti France ni eden tistih, ki priznavajo svoje hibe — razen po pomoti...

Jazomanija je huda bolezen, ki ne škoduje samo bolniku, temveč tudi njegovi okolici. Človek, ki boleha za to boleznijo, se venomer nad kom spotika, pa ne iz ljubezni do kake ideje ali gibanja, temveč zgolj zato, da pred vsem svetom demonstrira, da je njegov "jazek" še vedno tu in je treba računati nanj. Varen ni pred njim nihče, ne sovražnik in ne prijatelj — prav za prav je prijatelj v večji nevarnosti, ker je več priložnosti, da se zameri bolniku, užali njegovo samoljubje in si ga nakoplje na grbo. Zaradi takih bolnikov, ki jih je povsod dovolj, v Clevelandu pa še več kot preveč, morajo čitatelji naših listov čitati vsakovrstne neslasnosti in zbadanja, med nami se pa širi slaba volja, nesloga in združba. Najslabše pri teh bolnikih pa je, da so vsak hip pripravljene videti in obesiti na veliki zvon najmanjšo hibo in, napako, ki jo opazijo pri ljudeh, katerih njihov "jazek" ne ljubi, dočim bi se rajši obesili nego priznati, da imajo tudi ti ljudje svoje dobre strani!

Z gornjim pred očmi, čestitam našemu uredniku k njegovemu uvodniku "Dopisi in dopisniki", s katerim se bo pač strinjati vsak pameten (in zdrav) sodrug! Pošteno povedano, sodrug urednik! Upam pa, da ne pričakuješ, da si s svojimi besedami ozdravil te naše bolnike, ker čudeži se tudi pri nas ne gode... Prijele so se pač onih, ki so že doslej pazili, da jih ni njihov "jaz" predalec zavedel, zdaj bodo pa ne-

mara še malo bolj pazili, dočim ga bodo oni, katerim si nameril svoj čanek, nadalje lomili po starem receptu. Da sem v pravem, Ti bodo kmalu dokazali...

Na klubovi izredni seji dne 22. marca smo tudi govorili o dopisih in splošno mnenje je bilo, da zahtevajo koristi "Proletarca", da urednik bolj pazi na dopise, v katerih se dviga bolj ali manj resne obtožbe proti javnim delavcem v različnih naselbinah, kakor je bil slučaj z dopisom "nekoga, ki ne kima", zlasti še, če se dopisnik ne upa podpisati svojih obdolžb. To so resne stvari in lahko rode težje posledice nego prijateljsko kritiko v našem listu. Ne ustvarja se samo slabo razpoloženje napram klubu in gibanju, temveč tudi sumničje med sodrugi. Na zadnji seji smo se precej sumljivo spogledovali in zdelo se je, da drug v drugem vidimo "krivca", ki ga pa nemara niti na seji ni bilo? To ni dobro.

"Tisti, ki ne kima", me je pa res začudil s svojim odgovorom! Sam prizna, da je bila "tista mala refleksija" na Vincenca Coffa dvomljive vrednosti, da je bil celo sam v dvomu glede resničnosti "tiste male refleksije", vzlic temu pa v isti sapi trdi, da je bila moja kritika — neupravičena! In vendar uisem kritiziral nič drugega kot ravno metaajé takih "malih refleksij", kadar je dopisnik sam v dvomu glede resničnosti svojih obdolžb! Kdo ga torej lomí, s. "Tisti"?

Upravni odbor Proletarca

V upravnem odboru Proletarca (Jugoslovenske delavske tiskovne družbe) za leto 1940 so sledeči: Anton Garden, predsednik; Donald J. Lotrich, podpredsednik; Frank Aleš tajnik; Angela Zaitz, blagajničarka; Joško Oven, Filip Godina, John Sprohar, pregledovalci knjig (nadzorni odbor).

Na seji upravnega odbora dne 28. marca je bilo sklenjeno, da se za letošnje poletje priredi kampanjo v korist Proletarca in o načrtih zanjo razpravljaja na prihodnji seji.

O pripravah za Majski Glas so poročali Joseph Drasler, Ch. Pogorelec in Frank Zaitz. Slednji je poročal tudi o delu sodržnikov, ki so ga izvršili za letošnji Družinski koledar in o njihovih prispevkih v Majski Glas k 35-letnici Proletarca.

Trud delavske mladine v Angliji za napredek

Socialistično mladinsko gibanje v Angliji je jako močno. V tem letu si je ustanovilo še eno revijo, "The Socialist", poleg pa je povečalo svoje aktivnosti na vseh poljih za ščitenje sebe in staršev v sedanjih kritičnih časih, ko je Anglija v vojni s Hitlerjem in je od njenega izida odvisen tudi bodoči razvoj delavskega pokreta po vsi Veliki Britaniji.

Tole mi ne gre v glavo?

Kako morejo ljudje, ki trdi-jo, da so za demokracijo, opravičevati totalitarne države, ali se navduševati za režim, ki je v zvezi z največjimi zatiralci svobode, demokracije in šibkih narodov?

PREKO ATLANTIKA PO 31. LETIH

FRANK ZAITZ

(Nadaljevanje.)

Domneval sem, da se je po ustanovitvi Jugoslavije industrija zelo razvila tudi v Ljubljani. Toda je rasla sorazmerno veliko manj kakor po Gorenjskem in v nekaterih krajih po stajerskem.

Ko sem prvič odhajal iz Ljubljane, je imela 37.000 prebivalcev. Zdaj jih ima nad 85.000. Ta narastek pa ni nastal zgolj vsled pomočnitve prebivalstva temveč s pridruženjem mestu okoliških vasi in občin. Najprej je postala del mesta Spodnja Šiška. L. 1935 pa se Gornja Šiška, Moste, Selo, Vodmat, Vič, Glince, Rožna dolina, Kamna Gorica, Koseze, Zapuže, Dobrunj, Štepanja vas in Ježice. S temi kraji je dobila nadaljnih 25.000 prebivalcev in imenujejo jo po tem pridruženju "Velika Ljubljana".

Mestna občina lastuje skoro vse javne naprave (elektrarno, plinarno, vodovod, pogrebni zavod, zastavljarnico, večino delnic cestne železnice, klavnice, razne delavnice itd.) Razsvetljava s plinom je povsod nadomestila elektrika. Plin rabijo sedaj tudi v Ljubljani zgolj v kurivne namene, ampak v kuhinjah delavcev ga nimajo, ker je ob njihovih dohodkih predrag. Vsled tega se ga porabi na povprečno družino veliko manj kakor pa v ameriških mestih. Plinarna zaposluje le nekaj 60 delavcev.

V onih dneh, ko sem prvič zapustil to mesto, je bila tobačna tovarna edina, ki je zasluži la to ime. Ustanovila jo je avstrijska tobačna režiya že leta 1873. Zaposljevala je pod Avstrijo par tisoč delavcev in delavk. Večinoma slednjih. Rekli so jim "cigararce". Delo v nji se je jako težko dobilo. Tuberkuloza je bila tedaj v Ljubljani zelo razširjena. Marsikaka tobačna delavka ji je podlegla. Uprava tovarne je trdila, da temu niso vzrok delovne razmere v obratu, nego podhranjenost ljudi. Zivljenski standard revnih slojev je bil skrajno nizek, vrh tega je pa bila tudi higijena v vse prejšnje vzorna. Kadar je mogla v onih dneh delavska ali pa kmečka družina iz bližnje okolice spraviti svojo hči v tobačno tovarno, so bili vsi veseli, kajti zaslužek je dajala očetu in materi in vsi so imeli več jesti. Tudi oče si ga je lahko privoščil tu in tam kak kozarček več nego običajno.

Po razpadu Avstro-Ogrske je ljubljanska tobačna tovarna MAJSKI GLAS

MAJSKI GLAS

Majski Glas so do zadnje sobote (23. marca) naročile sledeče organizacije in posamezniki: Klub št. 27 JSZ, Cleveland, O., 250 iztisov; klub št. 49 JSZ, Cleveland, O., 150 iztisov; klub št. 45 JSZ, Waukegan, Ill., 75 iztisov; klub št. 11 JSZ, Bridgeport, O., 20 iztisov; po 10 iztisov: klub št. 6 SNPJ, Syngon, Pa.; št. 299 SNPJ, Walsenburg, Colo.; št. 86 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 518 SNPJ, Detroit, Mich.; št. 8 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 205 SNPJ, Duluth, Minn.; št. 321 SNPJ, Warren, O. in št. 315 SNPJ, Canton, O.; po 6 iztisov: Frank Klemenc, Brownton, W. Va.; Frank Završnik, Piney Fork, O.; in št. 245 SNPJ, Lawrence, Pa.; št. 231 SNPJ, Slovan, Pa., 5 iztisov; št. 60 SNPJ, Lloydell, Pa., 4 iztise; št. 192 SNPJ, Palisade, Colo., 3 iztise. Frank Masle, Little Falls, N. Y., 2 iztisa.

Do 30. marca pa so poslali naročila za Majski Glas še sledeče organizacije in posamezniki: Klub št. 27 JSZ, Cleveland, O., 250 iztisov; klub št. 49 JSZ, Cleveland, O., 150 iztisov; klub št. 45 JSZ, Waukegan, Ill., 75 iztisov; klub št. 11 JSZ, Bridgeport, O., 20 iztisov; po 10 iztisov: klub št. 6 SNPJ, Syngon, Pa.; št. 299 SNPJ, Walsenburg, Colo.; št. 86 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 518 SNPJ, Detroit, Mich.; št. 8 SNPJ, Chicago, Ill.; št. 205 SNPJ, Duluth, Minn.; št. 321 SNPJ, Warren, O. in št. 315 SNPJ, Canton, O.; po 6 iztisov: Frank Klemenc, Brownton, W. Va.; Frank Završnik, Piney Fork, O.; in št. 245 SNPJ, Lawrence, Pa.; št. 231 SNPJ, Slovan, Pa., 5 iztisov; št. 60 SNPJ, Lloydell, Pa., 4 iztise; št. 192 SNPJ, Palisade, Colo., 3 iztise. Frank Masle, Little Falls, N. Y., 2 iztisa.

koledarjev, podobice, razglednic in zemljevidov. Ima nad 60 delavcev.

Pred prejšnjo vojno je bila v Ljubljani ena izmed najbolj znanih tiskarn Ig. pl. Kleinmayr & Bamberg. Bila je nemško podjetje. Tu je bila tiskana Laibacher Zeitung, ki je bila napol uradno glasilo kranjske deželne vlade in jo je subvencirala avstrijska vlada. Vendar pa je bilo poleg nemških v tej tiskarni tiskanih tudi mnogo slovenskih knjig. Po vojni so morali nemški lastniki podjetja prepustiti Slovincem, ali pa so jih spremenili v delniške družbe in povabili na sodelovanje slovenski kapital. To se je zgodilo tudi z omenjeno tiskarno. Sedaj se imenuje Delniška tiskarna. Uposluje kakih 40 delavcev. Zelo dobro opremljena je tudi Učiteljska tiskarna. Stroji so skoro vsi nemškega izdelka.

Poleg teh je v Ljubljani mnogo manjših tiskarn in ena samostojna kljišarna. Pred prejšnjo vojno so slovenske tiskarne naročale kljiše večinoma na Dunaju, ker jih v Ljubljani še niso izdelovali.

Izmed delavnic kovinske stroke je ena največjih v Ljubljani Saturnus. Zaposluje v normalnih razmerah 400 delavcev. Izdeluje škatlje za konzerve, za tekočine in vsakovrstne druge pločevinaste predmete.

Nekdanjih Tönnesovih, Samassovih in Zabkarjevih kovinskih delavnic ni več. Nadomestila jih je družba z imenom "Strojne tovarne".

Nekdanja Samassova zvonarna je bila znana daleč na okrog. Izdelovali so v nji tudi gasilske stroje in razne druge kovinske predmete. Čisto prenehala je leta 1938. Na javni dražbi jo je potem kupila družba "Javna skladišča". Obratovanje tudi nji ni uspelo in podjetje je šlo spet na javno dražbo. Zadnji kupec je bil inženir Jovanovič, ki je stroje prenesti iz Ljubljane v Novi Sad na Hrvaškem. S tem je bilo stare Samassove tovarne v Zvonarski ulici in zvonarni tik Samassove vile nad Karlovske ceste konec. Ustanovljena je bila l. 1873. Vila je še tam — najlepše poslopje ob Karlovski cesti, toda ljudje ne gledajo nanjo več s takim spoštovanjem kot pred vojno leta 1914, ko je ime Samassa v Ljubljani veliko pomenilo.

Delo v njegovih tovarnah je bilo smatrano za eno izmed najboljših v mestu in se ga je težko dobilo. Jaz sem večkrat vprašal zanj. Še sosed Mihevc, ki je bil uposlen v nji, si je prizadeval, da mi ga dobi. Pa ni šlo.

Tudi znana "številka 13" v Zvonarski ulici blizu pokojne tovarne je propadla. Starodavna "obrt", ki je bila na številki 13 postavna, je postala tudi v Ljubljani prepovedana. A še zmerom cvete, ker se je z zakoni v sedanjih socialnih razmerah ne more odpraviti.

(Dalje prihodnjič.)

Cuden nagon

Mrs. Elizabeth Clomp (na tej sliki), stara 61 let, je bila v Los Angelesu aretirana, ker je vzela v trgovini par jopičev ne da jih bi mislila plačati. Na policiji so dobili v njeni ročni torbici 29 tisoč dolarjev v gotovini.

"Čemu kradeste, ko vam ni treba?" so jo vprašali. "Ne vem," je rekla. "Saj ni tika sama ne razumem. Nagon imam tak."

VOJNI TAVOR V KANADI

Na gornji sliki je vojni tabor blizu Petawawe v Kanadi, kamor so kanadske oblasti deportirale kanadske Nemce. V jetništvu ostanejo do konca vojne.

PROVIZORIČNI DNEVNI RED XII. REDNEGA ZBORA J. S. Z. IN PROSVETNE MATICE

Na seji posebnega odbora za družinski koledar in Majski Glas. Poročajo:

- a) za upravništvo Charles Pogorelec.
b) pomožni upravnik in urednik angleške sekcije Joseph Drasler;
c) za uredništvo Frank Zaitz.
19. Agitacija za Proletarca in naš tisk v nasebinih:
a) Anton Jankovič, Cleveland, O.;
b) Tone Shular, Kansas;
c) Anton Zornik, zapadna Pennsylvania.
20. Petintridesetletnica Proletarca. Joško Oven.
VII. CANKARJEVA USTANOVA
21. Milan Medvešek referira o Cankarjevi ustanovi z ozirom na odnose s Prosvetno matico in smernicami JSZ.
VIII. NASE NASELBINE
22. Možnosti za pojačanje JSZ in Prosvetne matice v Clevelandu in drugje? Math. Petrovich.
IX. DELO MED TU ROJENO GENERACIJO
23. Ali vršimo naše delo med tu rojeno slovensko generacijo kakor potrebno?
a) Johnny Rak Jr., Johnston, Pa.;
b) Donald J. Lotrich, Chicago, Ill.
X. NASE NALOGE MED ZENSTVOM
24. Ali bi lahko za našo stvar med ženstvom več dosegli? Referira Mrs. Mary Durn, Cleveland.
XI. ZADRUŽNISTVO
25. Zadrružništvo med Slovinci v Clevelandu in drugje (referenta določi slovenska zadruga v Clevelandu).
XII. UNIJSKO GIBANJE IN J. S. Z.
26. Organiziranje delavcev v masnih industrijah. Frank Podboy.
27. Problem solidarnosti v unijskem pokretu. Anton Garden.
XIII. PODPORNE ORGANIZACIJE
28. Važnost bratskih kooperativnih organizacij.
29. Vprašanje združenja naših organizacij in energij za skupno delo. Anton Zaitz.
XIV. RESOLUCIJE IN PRAVILA
30. Poročilo resolucijskega odbora.
31. Poročilo tajnika o predlogih za spremembe v pravih JSZ in Prosvetne matice.
XV. RAZNO
O tem provizoričnem sporu, ki ga je sestavil prej omenjeni odbor za agendo, bo razprava in sklepanje na seji odborov JSZ in Prosvetne matice v petek 5. aprila v Slov. del. centru. Vsi člani klubov JSZ in Prosvetne matice šibrom dežele so vabljeni, da nam sporoče svoje mnenje in nasvete.
Spored, kakor je tu predlagan, je krajši nego na prejšnjih

zborih. Odbor je preračunal, da bo vzel nekaj nad 12 ur, in približno istotoliko časa bo za razpravo.

Vsi referenti so enakovpravni člani zbora, tudi ako niso delegati ali člani odborov JSZ in Prosvetne matice.

Iz Clevelanda o tem in onem

Cleveland, O.—Ko to pišem, smo imeli tu še zimo, čeprav je bila Velikanoč. Pred praznikom je zapadel sneg in se stopil. Nato je postalo jasno in dva dni jako mrzlo. Ljudje so se žalili, da imamo Božič namesto velikonočnega pomladnega vremena.

Sicer imamo mi božiče vse dni v letu. Na pr. Andy Božič kovača in njegovega brata Johna, oba dobra člana kluba št. 49. Nadalje imamo Andy Božiča št. 2, zidar po poklicu. On ni še član kluba, a lahko postane in upam, da bo. Jaz in drugi sodrugi mu čestitamo, ker je prišel prost iz sodnije. Imel je na nji opravka radi velike avtne nesreče v Strabanu. Ni je bil kriv in če bi on mogel pomagati, je ne bi bilo.

Naj se povrnem k vremenu. Danes 27. marca so se zgoraj spet skregali in nas začeli obmetavati s snegom. Sicer pa je na svetu vse zmešano, pa se je to zgodilo tudi z vremenom.

Dne 27. marca so se tu vršile izredne volitve o predlogu za dodatne davke. V kampanji zanje so trdili, da bodo ti davki v korist ljudem, ki so odvisni od reliefa in WPA. Slično so nam pravili demokrati in republikanci že dostikrat, a kadar nove davke uveljavijo, gre večina davčnega denarja v njihove žepe, ali pa se porazgubi bogve kam.

V prejšnji številki dvotednika Naprejša, ki je prišel izhajati v Clevelandu (kjer menda nimamo še zadosti slovenskih časopisov, dasi imamo dnevni ke, revije in skoro pol ducata glasil podpornih organizacij) je porabil urednik več kot dve koloni samo o Proletarcu in "nekih" njegovih "generalih". Tudi podpisane pristeva k "generalom". Kajne, to sem srečen, ker me je v tej deželi doletela tolikšna čast! Pod Francos: Jožefom še "frajtar" nisem bil. Vsa moja vojaška služba tam je bila to, da sem videl trdnjavske topove v Pulju. Tu pa sem kar "general"! In sreča zame je, da sem "general" tukaj, ne pa v Rusiji, kajti tam v "likvidacijah" niti general ne prizanašajo. Komisarji, generali in boljševiski uredniki, vsakdo mora ob zid, čim se zameri diktatorju Stalinu.

Sicer pa morda res izhajam iz vojaške kaste. Naš rodovnik beleži, da sem potomec srbske rodbine Jankovičev in je verjetno, da je bil v nji tudi kak general. Hvala Naprejšu, ker je zdaj tudi meni dodelil to čast. Vam v Chicagu pa pravim sedaj, "k vragu s Proletarcem in Prosveto!" Kadar ima človek tako veliko šaržo, se ne briga za agitacijo za delavske liste. O majk, biti general, to je za resno službo! Čeprav klobase po česnu diše, to meni in nam pri-

ja!) In pa zlate zvezde. Še bolj pa zlata sablja!)

Prvi petek v aprilu se vrši se- ja kluba št. 49 JSK. Po seji bo predaval Math Petrovich o socializmu in demokraciji. Potem sledi vprašanja govorniku in razprava o predmetu. Člani in članice, pridite vsi. Udeležite se seje točno, da bo več časa za razpravo. Vstop na predavanje je svoboden vsem.

Ravno je prišel pismoša in med drugim prinesel Proletarca. Urednikov članek "Dopisi in dopisniki" sem z zanimanjem trikrat prečital. Priznati moram, da je na mestu. Je v pouk vsakemu dopisovalcu. Pouka rabimo vsi, ker nihče ni toliko izpopolnjen, da bi ga mu ne bilo treba.

Le ako bi se dober nauk prijel tudi demagogov, ki vpijejo, kako delovni so in ves svet prepričujejo, koliko so že naredili. Vrh tega kličejo drugim, delajte, agitirajte za to in ono. Če pa jih pogledate od blizu, vidite tudi brez povečevalnega stekla, da prav malo store. In ako jim to omenite, se še bolj razljutijo. Navsezadnje so se pripravljani tudi maščevati nad vami.

V nedeljo 7. aprila gremo v SND na St. Clair Ave na koncert soc. Zarje; vprizorjena bo na njemu tudi Molkova igra "Nevtralni Amor". Prične se točno ob 3. pop. Po končanem sporedu bo prosta in plesna zabava. Igral bo Edy Zays in njegov orkester, ki zadovoljuje stare in mlade plesalce. Vstopnice v predprodaji so po 30c in 40c pri blagajni. Na poset koncerta je vabljen tukajšnje občinstvo in v sosednih nasebinih. To bo ena izmed zadnjih prireditev v dvorani, maja pa se prične z pikniki. Letos jih bo mnogo na farmi federacije SNPJ, ki je za izlete prilično lepa. Kadar pa bomo imeli še več \$\$, bomo pa lahko kupili še večje in lepše prostore.

Naj za danes zadostuje. Ako bo šlo vse posreči, vam bom poročal o konferenci JSZ in Prosvetne matice, ki je bila sklicana za v nedeljo 31. marca v Garduru. — Anton Jankovič.

Za obnovitev revije A. Y. Reflector

Iz Garyja poročajo, da je v teku akcija za obnovitev angleške ilustrirane revije American Yugoslav Reflector. Prenehala je pred nekaj meseci. V sedanji kampanji zanjo poudarjajo, da morajo dobiti najmanj 5000 naročnikov, predno ji bo obstanek zagotovljen. Naročnina je \$2.50 na leto. Naslov: A. Y. Reflector, 810 Washington St., Gary, Ind.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko radio uro v Chicagu od 9. do 10. ure dopoldne, postaja WGES, 1360 kilocycles. Vodi jo George Marchan.

KNJIGE CANKARJEVE DRUŽBE
Cankarjeva družba v Sloveniji je za leto 1940 izdala sledeče tri knjige:
1. KOLEDAR, povečan in z bogato vsebino.
2. MARSELJEZA, spisal v spomin 150-letnice francoske Velike revolucije Herman Wendel.
3. SLOVENSKI POLITIČNI PROBLEMI. Spisal Anton Dermota.
Vse te tri knjige dobite poštne prosto za \$1.
Naročila pošljite na naslov:
Proletarec
2301 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.

KRITIČNA MNENJA, POROČILA IN RAZPRAVE

KOMENTARJI

Pri Am. Slovincu so za sedanjost agresivno politiko sovjetske Rusije zato, ker je slovenski Janez Trunk jih je uveril, da bo komunizem propadel, a slovenska Rusija ostane. Kakšen režim bo dobila, pa si rusofil v coloradskih hribih ni še na jasnem, dasi bi bilo zanimivo vedeti.

Ivan Jontez piše, da je članek v prejšnji številki "Dopisi in dopisniki" jako dober, da pa ne bo pri tistih, ki se jih tiče, ničesar dosegel. To resnico potrjuje na svoj način v tej številki tudi s. Frank Barbič.

Kaj naj bomo pri ljudskem štetju? Jugoslovanski klub v Chicagu apelira na Slovence, Hrvatce ali Srbe, naj se pri štetju označijo za Jugoslovane, namesto za Srbe, Hrvatce ali Slovence. Kar se tiče Hrvatov, se bodo oznanili večinoma za Hrvatce. Tako je sklepati iz njihovih listov. Možno je, da bodo Slovinci pri tem štetju edini Jugoslovani, kajti tudi Srbi bodo brčkone števec povedali, da so Srbi, ne pa Jugoslovani.

Sestanek v Breunnerju je domalega pozabljen. Mussolini in Hitler sta z njim povzročila sicer nekaj grmenja in veliko slušanja, a kakih posledic ni še na vidiku.

Se še spominjate, ko so hrvaški komunisti prišli med Slovence z "Delavsko Slovenijo" in iztisnili zanjo iz žepov hrvaških delavcev samo za njen titer in začetne stroške nad pet tisočakov? Se še spominjate, kako je njen glavar Bartulović zmešal nekaterim našim ljudem pamet celo na zboru JSZ leta 1924 v Clevelandu, da je bilo treba razsodnim našim članom mnogo napora, predno so bili v stanju preprečiti Bartuloviču njegov trik? Kajne, tega je že prilično let in ljudje radi pozabijo. Saj so celo pozabili, da so isti elementi prišli med naš narod pod krinko antifašizma komaj par let tega in se borili za "osvoboditev" primorskih Slovencev in za "strmoglavljenje" Hitlerja, da se je kar kadilo. In spet so se našli naivni Hrvatci in Slovenci, ki so jim to raketirstvo denarno podprli. Kakor takrat, so morali komunisti tudi sedaj mejnati prepričanje in barvo. Antifašizem so odpravili iz glave svojega lista na dan jim migljaj od zgoraj še predno je bil v Kermlu podpisan pakt v Stalinovi navzočnosti med naciji, ki so komunistično vladno. Nekateri simpatičarje komunistov je to spametovalo. Drugi so nekaj dni molčali ko grob, nato pa spet drli čez drn in strn po "novi liniji". Čudno je le to, da imajo še zmerom korajžjo nazivati svoje gibanje za "revolucionarno". Ali pa morda to

ni tako čudno. Saj se tudi Hitler in Mussolini hvalita z njuno "revolucijo" in zmerjata iste režime, demokracijo in plutokracijo, kakor kominterni.

Vaine Tanner, ki je bil v finski vladi do sklenitve miru z Rusijo minister zunanjih zadev, je moral odstopiti. Za časa carizma je rešil ob neki priliki svojega sodruha Josefa Stalina pred carjevimi rablji. Ampak to je moral iti na manj važno mesto. Že v začetku vojne med Rusijo in Finsko je padel na Hitlerjevo zahtevo švedski minister zunanjih zadev. On in Tanner sta socialista, ampak ne taka, da bi ugajala diktatorjem.

Bernard Macfadden bi rad postal zvezni senator. Za to službo se poteguje v Floridi. Drugače se on peča z izdajanjem revij in prodaja poleg drugega tudi "telesno kulturo" (telovadbo). Politično je na strani fašizma. Pravi, da je absolutno nasproten "vsaki obliki socializma". "New deal" je njemu nič drugega kakor socializem pod drugim imenom.

Komunisti v New Yorku so zanimivi ljudje. Ko je bila Sovjetska Unija po porazu španske republike vprašana, naj sprejme kakih sto tisoč beguncev, je to odklonila in se s španjolskim povsem nehala pečati. Komunisti v New Yorku niso protestirali. Francija, ki je skrbelo za pol milijona beguncev, pa jim je postala tarča od kar je hitlerizem nehali biti "hitlerizem". Tako so nedavno organizirali v New Yorku pred francoskim konzulatom demonstracije proti "prisilnemu izgonu Špancev" iz Francije, dasi niso bili izgnani. Ampak komunistična kampanja proti "imperialistični" vojni ne izbira sredstev. Treba pa je upoštevati, da komunisti v New Yorku pred nacistijskim konzulatom niso protestirali že leto dni. Naciji namreč niso v "imperialistični" vojni in njihovo brutalno početje v Španiji je že tudi pozabljeno. Enako so komunisti v New Yorku prenehali z demonstracijami pred italijanskim konzulatom. Kajne, kako zelo so se spremenili. V osemih mesecih, pa taka razlika!

Jugoslavija je v kleščah oziroma Rim-Berlin. Pomagati mora Italiji dobavljati premog iz Nemčije, ker je Anglija Mussoliniju kratkomalo ukazala, da mu je po morju pot iz Hitlerjevih pristanišč čisto zaprta. Vrh tega mora Jugoslavija pomagati Nemčiji in Italiji s svojimi vagoni, v plačilo pa ji pošiljati obljube namesto denarja.

"Unijski" voditelji so spet vse križem priznani, tudi če njihove unije niso. Kajti vsi republikanski in vsi demokratijski kandidati v politične urade se postavljajo z indorsirani unijskih vodij. To je morda dobro za kandidate in "unijske" voditelje, toda za unije in njih članstvo pa jako slabo.

Kardinal August Hlond, ki je bil do razdelitve bivše poljske republike v Varšavi to kakor kardinal Innitzer na Dunaju pod klerofašizmom, je zdaj na varnem v Rimu in se znaša zdaj nad Hitlerjem, zdaj nad Stalinom. Pravi, da sta oba sovražnika vere. Stalinov režim je v ruskem delu Poljske potisnil duhovnike v nepopisen glad, pravi Hlond, zanicuje verske obrede in prebivalce pa je prisilil v ateizem. Kako? Kdor je bil veren, ni dobil zaslužka, ne relifa. Pa so postali bogatajci. Z enakim učinkom, toda z drugačnimi sredstvi, je udaril po cerkvi na Poljskem Hitler. Tako pravijo v Vatikanu. Ker je bila cerkev na Poljskem orodje države, je naravno, da je bila novima režimoma trn v peti. Vzlic temu ni med njo in njenimi sedanjimi zatiralci nobene bistvene razlike.

"Ersatz" je poleg vojne v Nemčiji danes najbolj znana beseda. Pomeni nadomestila za pristno blago. V nobeni državi na svetu jih ne poznajo toliko. A v Nemčiji je že vsaka druga stvar "ersatz". Ersatz za ščetine, ersatz za čreva, ersatz za kruh, za marmalado, za maslo in tako brez konca in kraja. Hitler svoje ljudi tolaži, da je "ersatz" največji sovražnik Anglije. Ko pade (Anglija), se v Nemčijo, v kolikor potrebuje, spet vrne pristna roba. A lahko se pripeti, da bodo Nemci svojemu firerju nehali verjeti in morda tudi zanj dobili "ersatz".

V Clevelandu napredujemo. Pri nas je gnezdo ambicij, da kar "čvrčji" iz njega. Imamo tudi novega župana na Waterloo (Lokarja ml.), dalje tam tudi najboljši list ("Nazaj"), na St. Clairju Slovenski narodni muzej in še marsikaj. To torej niso majhne stvari. — J. F.

Frank Barbič ima besedo

(Priročeno kakor poslano.)
Cleveland, O. — Cast Bogu na višavah, in mir naj dno dopisniki v naših listih. Tako bi čitatelj Proletarca mislil, ko je prečital uredniški članek, z dne 27. marca. Nato smo se vprašali? Ali naj se res prične korespondenčni šola, za nas za brite dopisovalce? Strela božja sem si mislil, ali sem res tako "zarukan" kot se me prikazuje v tem članku? Če sem, čemu so me pa vruga vabili, piši no kaj iz vaše metropole. Aha že vem! Najboljši možgani v metropoli so odpovedali. Ampak za silo bo pa vse dobro, saj je še hudič muhe jedel, ko ni bilo druge hrane Radi tega smo bili poklicani "mi good for nothing". Lahko pa, da se to ne tiče nas. Saj so nekateri tudi imenovani za dobre. Tudi ni moj "tip" dopisovanja zabeležen, ki je omi tip, da če ti poskuša jo puliti dlake iz brade. Primi jih tudi ti za brado, in izpuli jim cel šop, pa boš videl kako bodo cvillili. In res mijavkajo kakor mučke v mesecu marcu. Potem vidimo sam svoj dopis, in pa slepič poleg, z da izivamo. Kdo mi? Ako vidimo kako se hoče pokazati starega sodruha, od sodruha, po sodruhih, češ pogledjte ga z kom je imel opravka. Ali ni vaša dolžnost, ali ni moja ravno tako popraviti zavijanje, človeku, ki je star, ali se še vedno zaveda tega kar je bil pred 40 leti. Pa naj bo to kjer koli hoče biti v tisku. Ker to ni važno, važno je ono zakaj je bilo imenovano ime dobrega sodruha. Mi nismo pisali, da je Proletarec žalil. Je pa Profetarčeva dolžnost povedati kaj je kaj, in kdo je kdo. Proletarec, je list naročnikov, ako bi urh ne bilo, ne bi bilo tudi ne urednika. Tudi nisimo trdili, da so sodrugi v Chi-

cago žalili, mi smo le sodruga opomnili, kako se hoče nekatere dopisnike učiti, kako naj pišejo, dočim drugi lahko store kar hočejo. Ali naj ima ambicije privilegij, pred navadno delavsko paro? Mi ne potrebujemo "appendix" za našimi dopisi!

Tudi nam ne gre v glavo čemu je pisal Frank S. Tauchar, svoj dopis v angleščini, čemu ne v slovenščini, da bi bil pribolčen tam, ker bi ga naš sodrugi prej opazili. In tudi slepič, ki je bil poleg, pod dopisom.

Smešno, ko se hoče tega dopisnika pokazati kakor, da izživja, dočim je bil on prej iz metropole izživan. Tukaj so gotovi ljudje, ki zahajajo sicer v pravo cerkev, ali vedno sede v nerodnih klopih, ker se jim mudi hitro ven iz klopi, ker si jim zdi, da so pomoto storili, in ne spadajo v tisto cerkev. Kdor hoče z takimi ljudmi pohajkovati, mesto z iskrenimi sodrugami, ki ne vržejo pred vsakim strašilom svoje prepričanje, naj le to dela mi ga ne bomo posnemali, ker če ravno ne posedujemo preveč znanja, vemo klub temu kdo je kdo, v metropoli, ali pa v Chicagu. Vemo tudi kdo je zanesljiv, in na koga se ni zanesti.

Kdaj pa ako bi bili enkrat naši uredniki predstavljeni v uvodniku, ravno takšni kot so. Ta dopisnik zagotavlja čitatelju, in splošno publiko, da bi bilo imenitno čtivo, za javnost. Seve mi mislimo vse prošle, in sedanje urednike, in njih obnašanje? No ali bo kaj? Da sem prišel na to idejo je radi tega, ker je nekot neka gorenjka enega ogledovala, pa ni vedela kdo je, in vpraša: Kdo pa je tist' ko tako zaspan' hot? No al ne veš, to je ja naš urednik!

Čitali smo tudi, da Ameriški listi, nimajo takih dopisnikov kakor naši. Res ne, ali imajo poročevalce, ki vam dajajo ravno tako v mnogih slučajih poročila, kakor jih mi dopisovalci, dajemo, ali pa še slabša. Saj tudi mi čitamo te liste, in njih uredniške članke, ki tudi dostikrat presegajo naše v naših listih.

Ako bi bilo mogoče za naše dopisnike, da bi šli na sitdown strike, in prenehali dopisovati, ker bi kmali prenehalo izhajati več listov, ker jih tako ne potrebujemo, kar se tiče vsakdanjih dogodkov. Mi pač vemo zakaj se tukaj gre in to je: You get aut, mi go in!

Najsmehljiveje je pa še to: Kako preštudiraj tvoj dopis, prej ko ga daš v javnost. Ako bi šlo tako kakor je to preporučilo, bi ne bilo v USA 20 dopisnikov. Tukaj jih poznam, ki so celo njih soproje pravile, da jim vzame pet dni prej, ko ga mora spisati, in odposlati. Neka žena je rekla, da mora njen Janez biti sam cel dan, prej ko ga spisal eno kolono, potem mora pa se k drugemu, da mu ga skoregira. In konec za danes.
Frank Barbič.

RAZNOTEROSTI

Bridgeport, O. — To pišem 26. marca zvečer. Do tega časa so prinesli na površje izmed 72 rudarjev, ki so bili ubiti v eksploziji dne 16. marca, ali pa zažigani vsled plinov po razstrelbi, 67 trupel. Nekatera so bila tako razbita, da jih ni bilo mogoče izpoznati. Tem bi se torej lahko reklo, da so "neznani rudarji", in bi zaslužili spomenik bolj kakor pa "neznani vojak". Poleg omenjenih, ki so zdaj na vrhu pokopani, jih je ostalo pet v rovu tako zasutih, da je vzelo za odkopavanje mnogo časa.

Profesor John Rebol, ki vodi v Pittsburghu ambalnersko šolo, je prišel po eksploziji sem in uredil s svojimi učenci dosti trupel. On je sin s. Johna Rebola.
 Kakor sem že poročal, so prišle na lice mesta tudi razne komisije, da doženejo vzrok nesreče. Ko to pišem, razsodbe še niso izrekle, nego se širijo še zmerom le govornice. Zelo priti-

skojo s trditvijo, da je kak premogar brčkone nepravilno ravnal s smodnikom. Krivda mora koncem konca pasti na delavce, ki nimajo pri preiskavah o vzrokih takih nesreč nobene veljave.

Rudarji so uverjeni, da je vzrok eksplozije premogovni prah s plinom. Dasi je ta premogovnik veljal za varnega, se je izkazalo nasprotno. Najbrže — tako smatrajo premogarji sami — je to posledica obratovanja s stroji. Kajti v tem rovu so uvedli najmodernejši strojni obrat.

Gre se seveda za profit. V interesu profita so korporacije pripravljene riskirati kolikor koli življenj svojih delavcev. Na zaslišanju je John Owens, predsednik distriktno organizacije UMW dejal, da v kraju, kjer je on doma, imajo samo enega jamskega nadzornika, ampak za nadzorstvo nad ribolovom jih je pa kar devet. Torej jim je varovanje rib in divjadi več nego pa varnost premogarjev. Owens jim je sicer dobro povedal, a ne bo nič izdalo.

Vse delavce v tem kraju vabimo na javen shod, ki se bo vršil v nedeljo 7. aprila ob 3. pop. v društveni dvorani. Slišali boste govore sebi v korist. Eden izmed govornikov bo W. Sherman, ki se je veliko udejstvoval posebno med premogarji.

Nisem se nadejal, da bom dobil toliko oglasov v Majski Glas, kakor sem jih. Zelim, da ga prejmemo do 27. aprila, ker nam ga bo na ta način mogoče toliko več in pa laglje razpečati.

Klub št. 11 JSZ se pripravlja na proslavitev delavskega prvomajskega praznika. To prireditev bomo imeli v soboto 27. aprila v društveni dvorani. O sporedu smo deloma že poročali. V podrobnostih ga bomo navedli v kratkem. Bo izboren in vreden poseta, na kar opozarjamo. Rezervirajte si omejnjeni datum in pridite gotovo. Ne bo vam žal.

Delavske razmere tukaj so zelo slabe. Edini rov pri nas, ki obratuje, je na Blaunu. In še ta le 1 do 2 dni v tednu. V tovarnah pa delavce že več tednov odsilavljajo. Število brezposelnih je vsled tega spet čezdalje večje.

Velikanoč je minila in ljudje se jo bodo spominjali vsled vreme. Imeli smo baš ene dni pravo sibirsko zimo. Drugače je pri nas kakor tam kamor je vrag kladivo vrgel.
Joseph Snoy.

IZ KANSASA

Kansaška društva SNPJ se spet pripravljajo na skupno prvomajniško proslavo. Pred leti so se te proslave vršile vedno na dan prvega maja, brez ozira če je to prišlo na petek ali svetek. Ker je bilo dela povsod dovolj, se je malokdo brigal, če rov dela ali ne, ali če izgubi dan dela. Poznejša leta, ko so se delavske razmere poslabšale, smo kljub temu Prvi maj še vedno praznovali na datum 1. maja. Toda zaradi slabih delavskih razmer, je marsikdo šel na delo, če ga je imel, namesto na majniško priredbo. Zato so naše prvomajniške priredbe postale slabo obiskane. Ukloniti smo se morali pritisku okolščin in prirejati te proslave na soboto ali nedeljo. Nerodno je sicer to, toda boljše je imeti na ta način dobro udeležbo in uspešno priredbo, kot pa na pol prazno dvorano in moralni ter finančni neuspeh. Ker letos pride 1. maj na sredo, smo aranžirali proslavo za v soboto popoldne in zvečer 27. aprila. Vrši se v Frontenacu.

Dne 13. marca je v Frontenacu umrl John Tratar, star 61 let. Zapuščena žena in štiri odraslene otroke, živeče v Chicagu. Pokojni Tratar je bil zaveden delavec. Do pred nekaj meseci, dokler ga bolezen ni priklenila

na postelj, je bil član socialističnega kluba v Armi in naročnik Proletarca. Slovenska naselbina v Frontenacu ga bo zelo pogrešala, ker je bil eden izmed peščice ondodnih rojakov, ki se še brigajo za napredne delavske ideje. Pogreb je bil cviljen in pod oskrbo slovenskega pogrebnega zavoda. Pokojni Tratar je bil eden izmed organizatorjev te zadruge in vsa leta njen odbornik in vnet zagovornik. Časten mu spomin.

Majne, ki so zaradi letošnje hude zime precej dobro obratovale, so že omejile obrat na dva ali tri dni na teden. Nekaj manjših "lukenj", ki producirajo premožad omačo porabo, bo pa vsak čas ustavilo obrat in prenehalo z delom do meseca avgusta ali septembra, ko spet odpro rove.

Tudi na WPA počasi odsilavljajo delavce. Kot povsod, tudi pri tej stvari igra "politika" precejšnjo vlogo. Poznam rojaka, ki sta sama s ženo, pa dobi več dela kot pa rojak, ki ima večjo družino za preživljati.
A. Shular.

Demokracija in diktatura

Demokracija in diktatura je naslov predavanja, ki ga bo imel sodrug Math Petrovich v petek 5. aprila v collinwoodskem soc. klubu. Predmet je zanimiv in zelo aktualen v sedanjem času. Da bo s Petrovich dobro in zanimivo predaval, ve vsakdo, ki ga je že slišal. Predavatelj bo odgovarjal na vprašanja. K predavanju vabimo vse, ki se zanimajo za splošne razrede in politične probleme. Vabimo tudi naše nasprotnike. Vsakdo je dobrodošel.

Pred predavanjem bo seja, na katero vabimo vse sodruga in kandidate za vstop v našo stranko. Na tej seji bomo zopet sprejeli nekaj novih članov. Koliko, bomo pozneje poročali. Pričakujemo jih lepo število.

Collinwoodski klub mora korakati naprej, mora zrasti v močno socialistično postojanko. Pozneje, ko enkrat postavimo klub na močno podlago, bomo morali pa pričeti misliti na organiziranje mladinskega kluba.

V nedeljo 7. aprila pa se vrši v Narodnem domu prireditev soc. Zarje. Na programu bodo zanimive točke, pri katerih bodo sodelovali v prvi vrsti naši mladi. Igrana bo tudi Moškova enodejanka "Neutrlni Amor". Ta igra je izvrstno delo, komedija in pol, povrhu pa tudi ja-

mo kaže nepotrebne boje, ki so vladali med rojaki v času prve svetovne vojne. Baš iste stvari se danes nanovo pojavljajo in radi tega je igra zelo primerna današnjim dnem. Pridite! — Vstopnina je majhna. Po koncertu in igri bo ples. Vabimo tudi rojake iz bližnjih slovenskih nasečin.
Milan Medvešek.

Zahvala za sodelovanje

Chicago. — Ob priliki koncerta pevskega zbora Save minulo nedeljo so člani in članice kluba št. 1 JSZ in zbora Save delali kjer je bilo potrebno. Vsa prireditev je bila vzorno izvršena. Nekateri so delali bodisi v dvorani, v kuhinji in v točilnici od početka do konca. Vsem tem iskrena hvala. Enako udeležencem in sploh vsem, ki so nam naklonili sodelovanje v kakršnem koli oziru.

Chas. Pogorelec, tajnik kluba št. 1 JSZ.

Govori na konvencij soc. stranke bodo oddajani po radiu

Vsa tri velika omrežja — National, Columbia in Mutual — bodo oddajala govore s socialistične konvencije v Washingtonu, D. C., širom dežele. Prično se v soboto 6. aprila ob 10. dop., vzhodni čas. Govorniki, katere bomo lahko čuli po radiu, so Maynard C. Krueger, Norman Thomas in Daniel W. Hoan.

V nedeljo 7. aprila bo intervju s predsedniškim kandidatom soc. stranke. Oddajati bo po radiu Columbia Broadcasting Co. od 7. zvečer, vzhodni čas. Čitatelji naj pazijo na naznanila o teh in drugih oddajanjih s socialistične konvencije v lokalnih radio programih.

PRISTOŽAJTE K
SLOVENSKI NARODNI PODPORNJI JEDNOTI
 NAROCITE SI DNEVNIK
"PROSVETA"
 Stane za celo leto \$6.00,
 pol leta \$3.00
 Ustanovljajte nova društva. Deset članov(ice) je treba za novo društvo. Naslov za list in za tajništvo je:
 2657 S. Lawndale Ave.
 CHICAGO, ILL.

ZA LIČNE TISKOVINNE
 VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH
 SE VEDNO OBRNTE NA UNIJSKO TISKARNO
Adria Printing Co.
 1838 N. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.
 Tel. Lincoln 4700
PROLETAREC SE TISKA PRI NAS

Prihodnji MAJSKI GLAS
 bo posvečen 35-LETNICI PROLETARCA. Obsegal bo najmanj 84 strani. V njemu bodo spisi naših prejšnjih in novih sotrudnikov, zgodovinski podatki iz našega gibanja, leposlovni in drugi spisi. Dalje slike klubov, ilustracije itd.. Izide sredi aprila.
 POSAMEZEN IZVOD STANE 25c.
 Za večja naročila popust. Cene so sledeče:
 10 iztisov . . . \$ 2.40 75 iztisov . . . \$15.75
 25 iztisov . . . 5.75 100 iztisov . . . 20.00
 50 iztisov . . . 11.00 250 iztisov . . . 47.50
 Naročila naslovite:
PROLETAREC
 2301 S. Lawndale Ave., CHICAGO, ILL.

Socialistični pevski zbor "ZARJA"
 vabi naše občinstvo v Clevelandu in sosednih naselbinah na KONCERT in IGRO
V NEDELJO 7. APRILA
 v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.
 Spored se prične ob 3. popoldne.
 Vstopnice v predprodaji so po 30 centov.
DOBRODOŠLI! vam kličejo pevci in pevke Zarje.

The Labor Chorus

As a cultural medium the labor chorus has been widely popularized among unions and in the Socialist movement. In every large labor union we find this form of activity prevailing. Nor is it an innovation, for labor songs have been composed and sung by organized groups on picket lines and as a means of entertainment since the beginning of the labor movement.

Last week we announced two concerts given by the largest labor choruses in our movement—"Sava" and "Zarja". Both these groups have been in existence a good many years, each presenting two concerts annually in addition to appearing on various programs sponsored by our organizations throughout the season. Both are self-sustaining groups, which of course, entails a full program of activities of their own in order to raise necessary sustaining funds.

We're right proud of both these groups as well as of others whose activities are confined to a smaller scale.

Socialist Party Convention

The first session of the Socialist Party's National Convention will begin in the nation's capital this Saturday and continue on through Sunday and Monday, April 6 to 8th.

Members of the Yugoslav Socialist Federation will be interested in knowing that our resolution calling for a new dues paying arrangement with the national organization will be presented to the Convention. This decision was reached last week at a meeting of the JSF Executive Committee, after the secretary's report, showing our present standing, was given.

Our Federation will be represented at the Convention by Anton Garden. More about the action taken by the JSF Executive will be found in the Slovene section of this issue.

DIFFICULT BUT ATTAINABLE GOAL

Recently we mentioned the fine success of our Cleveland Branches, 27 and 49, in securing new members. The same good news was also received from Kansas and Milwaukee Branches.

Securing new members under present day circumstances with the labor movement in general torn with dissension and internal strife, and our own movement stalemated, is difficult, to be sure, but vitally necessary. It is high time to forget petty differences and put our Branches on a prospering basis once again.

Let's hope the Cleveland spurt turns out a good omen and rejuvenation of inactive members will follow.

IT'S A GREAT SYSTEM

Tipped off by police officials, Ford strong-arm squad beat up organizer for United Hatters, Cap & Millinery Workers who had just come to Dallas. Ford thug tells NLRB examiner that even though company was not producing millinery, it was squad's duty to attack organizer.—News item.

Consider the plight of a hatter who thought that it wouldn't matter to Henry Ford's goon-men if hatters went union—Now the hatter is wiser and sadder.

THE NEEDIEST CASES

Republican platform-drafters might get some useful ideas on relief from the Rockefeller-dominated town of Walsenburg, Colo.

Unemployed men were given \$1 a month, if that much was left after local officials divided up the poor fund among themselves and friends.

We aren't squawking about the 160 grand that the Rockefeller family gave to Finland, but couldn't they spare a few dimes for the brothers out in Walsenburg?

NATIONAL HISTORY DEPT.

Our New Orleans correspondent reports that since the recent election, the dock board has fired 415 ratcheters and 43 inspectors of ratcheters and 35 stenographers who kept records of ratcheting.

Rats are now so thick in the city that they cross the streets in droves, although prudently waiting for the green light.

In Alexandria, Va., a 146-year-old ban on Negroes at the public library has been lifted.

This precedent might encourage other southern states to lift the ban on teaching Negroes to read and write.

OBITUARY NEWS

The number of bicycle riders has doubled in the past seven years, reports the Greater New York Safety Council, which is afraid that unless the cyclists take greater precautions the total will be right back where it was in 1933.

Detectives and city street department employees sifted ashes for eight days to find \$1,003 that a Philadelphia widow had hidden in furnace ashes.

The tabloids might have headed the story: Cops Catch Cash Cache in Ashes.

UNIVERSITY 4-7753

One of the happy things about Father Divine's cult is that it breaks the monotony of the telephone book with such listings as "Heavenly Bride."

But we think the telephone company should run it, "Bride Heavenly."

Consumers Union has two suggestions for the problem of perspiration, sometimes known as sweat.

One is to buy 15 per cent aluminum chloride solution, which is much cheaper than branded deodorants. The other is to take baths.

Your World and Mine

By NORMAN THOMAS

Finland's acceptance of Stalin's peace was tragic, but the brave Finns were probably right in thinking a continuance of war against such overwhelming odds more tragic.

Two facts stand out: (1) The complete hypocrisy of Stalin's claim to be "freeing" the Finns from Mannerheim in favor of the "people's government" of Kausinen. In the peace that fake government was forgotten. Stalin took what he wanted (for the present) thinking more not worth the price. It was the purest imperialism, the purest example of exploitation of the little nation by the big one imaginable.

The second outstanding fact is the folly of trusting England and France for help. So far they have succeeded in letting other nations do all the real fighting. They either couldn't or wouldn't give Poland or Finland any effective aid. It is a lesson that isn't to be lost by small nations — as Scandinavian comment makes obvious.

Our abhorrence of Hitler's and Stalin's widespread use of bestial brutality as a means of government and our preference for British and French imperialism with all its faults must not blind us to the plain facts that our entrance into war will not change inefficiency, make Chamberlain and Daladier allies and social rebuilders to be trusted, or remove one single economic or political factor in the decay of European civilization. Rather it will engulf our own democracy in the ruin. Sumner Welles may or may not bring back a report to warrant American mediation now. Nothing he can report will warrant American intervention in Europe's or Asia's war.

"Zarja" Has Excellent Program For Sunday

CLEVELAND, O.—Let your heart beat to the rhythm of melodious singing when Spring heralds another concert of the Socialist singing society "Zarja" Sunday, April 7.

Headlined will be duets with Tony Perusek, who gained popularity in "Zarja's" last concert, and Josephine Turk, a regular favorite; Sophie Iersich and Josephine Turk; Frank Iersich and Sophie Turkman; and Alice Vidmar and Katherine Jurman.

Also included in the program will be a men's quartet and the trio that sang its way to voluminous applause last year, singing Johann—Jennie Henderschott, Elsie and Josephine Turk. Another interesting number on the program will be the Slovene drama "Nevtralni Amor." The crowning number will be the songs of the men's and women's choruses, and the mixed chorus.

After the program there will be dancing for everyone, young and old, jitterbug or waltz, polka or fox trot, to the scintillating rhythm of Eddie Zay's Orchestra.

Admission is only 30c, advance sale, and 40c at the box-office for dance and concert. For the dance in the evening only, admission will be 30c.

Hurry and get your share! Socialist "Zarja" pays dividends! For dollars worth of gaiety and entertainment, pay cents! Be sure to attend "Zarja's" Spring Concert and get your entertainment dividend!

Publicity Committee.

JSF Junior Guild To Hear Speaker

CHICAGO.—Members of the JSF Junior Guild, meeting at the Slovene Labor Center this Friday, April 5, have a speaker scheduled for after the meeting. Young folks who have not yet joined the Guild are invited to this meeting. The speaker is Donald Lotrich and the subject he has selected is "The Meaning of Democracy."

The meeting will begin at 7:30.

"Savans" Gave Brilliant Performance Last Sunday

CHICAGO.—Resplendent in spring attire of long gowns and corsages, "Sava's" enlarged chorus was a picture of brilliance and sparkle on the SNPJ stage last Sunday, during their concert performance as well as in their pose for the camera man. The picture will be reproduced in this year's issue of the May Herald.

Perfect spring weather, always an effective rudder to steer people away from indoor affairs into the country, the sunshine, and wide open spaces, cut inroads on the audience.

JSF Convention Agenda

CHICAGO.—Published elsewhere in this issue is a preliminary sketch of the agenda for our XII regular JSF Convention which will be held in Cleveland, Ohio, over the Fourth of July week-end.

This is the result of the first meeting of the agenda committee which will meet regularly up until convention time. All decisions and preparations will be published.

Radio System To Broadcast Socialist Party Addresses

WASHINGTON, D. C.—All national broadcasting companies—National, Columbia and Mutual—are featuring advance notices of various programs they are arranging in connection with the Socialist Party's national convention which meets here April 6-8.

Up to this writing Maynard Krueger, Chicago, Norman Thomas, New York, and Mayor Daniel W. Hoan, Milwaukee, have been tentatively scheduled to speak over coast-to-coast hookups.

A special highlight will be Maynard Krueger's keynote address which will be broadcast Saturday, April 6, 10 to 10:30 a. m., eastern standard time, over the networks of the National, Columbia and Mutual Broadcasting systems.

On Sunday, April 7, 7:15 to 7:30 P. M., eastern standard time, Albert Warner, Washington correspondent of the Columbia Broadcasting System, will interview the Socialist party's nominee for the presidency from the studios of WJSP, Columbia's station for the nation's capital.

The Mutual Broadcasting System's program will be headed by Fulton Lewis, Jr., newscaster, and Walter Compton, Mutual's presidential announcer.

The Socialist party's national convention is attracting wide interest since it will be the first national political organization to nominate candidates and draft a program for the 1940 campaign. The Republican convention will be held in Philadelphia, starting June 24, while the Democrats will meet in Chicago on July 15.

Members and friends of the Socialist party are urged to advertise the radio programs of the Socialist convention as widely as possible. The programs also afford an opportunity for special affairs by local organizations of the Socialist party.

THE MARCH OF LABOR

STOOL PIGEON
DERIVED FROM THE USE OF A PIGEON TIE TO ATTRACT OTHER BIRDS - AS A DECOY.
IN LONDON THE FIRST HATTERS GUILD WAS FORMED IN 1510.
PICTURED ABOVE IS THE COAT OF ARMS OF THE GUILD - SYMBOL OF GOOD WORKMANSHIP AND FAIR QUALITY.
PICTURED BELOW IS THE MARK OF THE GUILD - STANDS FOR THE SAME QUALITY - MEET THEM ANYWHERE.
ROBERT M. LAFOLETTE
1855 - 1925
COURAGEOUSLY, AS U.S. SENATOR FROM WISCONSIN, FOUGHT LABOR'S BATTLES IN U.S. SENATE. A PIONEER ADVOCATE OF SOCIAL LEGISLATION.
Always in style!
A UNION LABEL IN YOUR HAT

EDITOR'S MAIL

STAR CITY, W. Va.—In the March 5th issue of Proletarec appeared a phrase under the heading "Prize Remark" written by Vernon Bartlett. (The phrase Miss Selak refers to here reads as follows: "I shall believe there is peace in Europe when Franco's widow tells Stalin on his deadbed that Mussolini was assassinated while attending Hitler's funeral.") This phrase gives to understand that, if peace is to be looked for in Europe, the present leaders should be dead. But I figure that if Hitler, Stalin, and the rest of the dictators were dead it wouldn't help matters much as another man is always ready to step into the place of the former leader. What really needs to happen in Europe is for the party or the system of ruling to be overthrown or die, not the man or men. Therefore, with this in mind I have revised the phrase just enough by changing a name here and a word there, and by adding the so common "ism." Europe needs the overthrow of most of its present ruling systems, from which would grow one form of government—a democratic Europe. Not only democratic but also a United Europe. Then, and only then do I believe there will be peace, a national peace, in Europe. I do not believe in killing men, not even leaders; they can be dealt with likewise, as it takes PEOPLE to make a world.

That explains why I think it would be better to change the phrase thusly: (You will also notice that I have used the word "Stalinism" instead of "Communism" as I do not believe Stalin is doing justice to the party he represents.)

I shall believe there is peace in Europe when Fascism's downfall drags Stalinism to its death-bed while Dictatorship is assassinated during Hitlerism's overthrow.

Democracy must rule in a United Europe.

If action was as easy as writing down words what a happy world this would be. Virginia Selak.

(Irony in the highest degree is represented in these few words by Vernon Bartlett, and we feel sure that as Virginia believes, and as we believe, so, too, the author undoubtedly meant that taking the lives of a few individuals, even though at present they are the leaders, would not solve European troubles, and what the author really had in mind was the systems rather than the individuals. If this procedure was followed with a view to improving civilization, it's very likely that the ranks would be greatly decimated. No, the only steps toward a more civilized life will be those taken by all humanity in general.—Editor.)

Ovens in Mexico

CHICAGO.—Joseph Owen and family postcard from Mexico where they have been spending the past few weeks. "American tourists are literally overrunning the country," they say.

Readers of our American Family Almanac will recall Josko's vivid description of that picturesque country in the 1940 issue.

A-Y. "Reflector" Attempting Comeback

GARY, Ind.—A strong attempt is being made to secure at least five thousand subscribers in order to put the American-Jugoslav Reflector, which went out of circulation recently, back into publication again.

Louis C. Christopher, who did an admirable job of editing the Reflector, has addressed an appeal to all who had former connections with it for support in this new attempt to put the Reflector over the top.

Math Petrovich Will Lecture in Collinwood

CLEVELAND, O.—"Democracy and Dictatorship" is the subject of a lecture comrade Math Petrovich will give on Friday, April 5, after the regular meeting of Branch 49 JSF in Collinwood.

This lecture is creating much interest among members and others who have been invited to attend as the subject is an important one. Milan Medveshek.

No Slovenes Among Victims At Hanna Coal Co., Snoy Reports

Active JSF and SNPJ reporter, Joseph Snoy, of Bridgeport, Ohio, writing in Proletarec and Prosaveta about the terrible mine explosion at the Hanna Coal Co., in Neffs, Ohio, on March 16, states that no Slovenes have been listed among the casualties so far uncovered. Rescue squads have reached and brought to the surface 137 men, as last reported, among which 73 were dead.

Workmen employed at the Hanna Coal Co., were from Maynard, Glenoe, Lafferty, St. Clairsville and Bellair, small towns in which many Slovenes live, and in most of which SNPJ lodges are located.

Fortunately, according to Joseph Snoy, the Slovenes employed at the mine worked on the night shift which was off at the time of the explosion.

Corrupt Practices Acts Don't Work

During the last few weeks, while considering amendments to the Hatch bill, Senators have made a number of enlightening statements on campaign expenditures. The most startling was the claim by Senator Guffey of Pennsylvania, that the late Charles M. Schwab told him he had on one occasion raised \$8,000,000 for the late Senator Boies Penrose, and that the money had been expended without any public accounting.

If that be true, it confirms what students of American politics have long suspected—that our Corrupt Practices Acts are of little or no value. They have so many loopholes that the Pews, the Grundys, and the Annenbergs may drive a coach and four through them.

This evil practice will not be ended until political contributions of all kinds are subjected to the most pitiless publicity and attempts to flout or evade the law are treated as criminal offenses of the most serious character. Unfortunately, neither of the old parties seems disposed to enact effective legislation.—Labor.

Pennsylvania S. P. First To Get on Ballot

PHILADELPHIA.—Pennsylvania is the first state section of the Socialist party of the United States to get on the ballot for the 1940 presidential campaign.

David H. H. Felix, state chairman of the Socialist Party, filed 20,000 signatures at the state capitol, March 13, to put the Pennsylvania S. P. on the ballot.

Of the 20,000 signatures, 12,000 came from Philadelphia, 5,000 from Reading and the balance from other parts of the state. The campaign will supplement the 20,000 already filed.

The Socialist party of Pennsylvania is also running a full slate of candidates for congress, and David H. H. Felix for United States senator.

A joint committee of the S. P. and Young Peoples Socialist League are in charge of the nomination campaign. Heading the committee are Campaign Managers John Justin, Harrisburg, organizer, and Nathan M. Sadowsky, YPSL, representative.

What Rich Would Do To The Poor?

Economy League, the Twin Brother of the Liberty League, Submits a Plan to "Balance the Budget"

As fine a piece of propaganda as has appeared in a long time, was "played up" on the first page of practically every daily newspaper in this country on Monday morning of last week.

The National Economy League, coyly described by the Associated Press as "a private organization with headquarters in New York," told the country how Uncle Sam's budget might be balanced. It's all amazingly simple, according to the League. Just reduce appropriations by \$1,745,000,000, levy additional taxes of \$431,000,000, principally on those in the lower income brackets, and take about \$700,000,000 from the government's lending agencies.

The slash in appropriations is to be confined to relief of human beings—idle workers and distressed farmers. Reduce work relief from \$1,433,000,000 to \$603,000,000; the public works fund from \$764,000,000 to \$350,000,000, and farm relief from \$861,000,000 to \$500,000,000.

The C. C. C. fund is to be cut in two, the number of youngsters in the camps reduced from 230,000 to 166,000, and their allowances from \$30 a month to \$5. The National Youth Administration is almost wiped out; the number assisted being reduced from 600,000 to approximately 20,000.

Under this "set-up," the W. P. A. would be forced to reduce its allowance per family to about \$20 a month and special relief for poor farm families would be abandoned.

At least 40 per cent of the entire burden of relief would be tossed into the laps of the states and municipalities, with all the consequent misery which we have witnessed in Ohio, Pennsylvania and other states.

Of course, the funds for national defense are sacred—they are not to be touched. On the contrary, revenue from additional taxes is to be devoted to preparing for future wars.

In a word, the Federal government is asked to go back to the worst days of the Hoover regime!

The Associated Press tells us that this proposal is sponsored by "a private organization," but it gives us no information as to who is supporting that private organization. Fortunately, we have official records to supply the necessary light.

The National Economy League was created back in the late '20's, primarily to oppose taxation on the rich. It's original spokesman was Henry H. Curran, and its backers were the dupes and others of that type. It got its chief notoriety by opposing payment of the soldiers' bonus.

Trying to Discredit The Unemployed

Dorothy Thompson finds it highly profitable to write the kind of propaganda that delights the hearts and perhaps soothes the consciences of the very rich. It is said that her "annual take" exceeds \$100,000. That may be too high; it may be too low. However, Miss Thompson has assuredly discovered the road to "Easy Street," and if she hasn't arrived at that delectable destination, she is assuredly on her way.

Just now, Miss Thompson is addressing herself to the task of obliterating America's unemployment problem. She has discovered an "expert" who has figures to demonstrate that the unemployed do not number more than 2,000,000 or possibly 3,000,000.

Of course, even those figures represent an immense amount of human misery, but not sufficient to disturb Miss Thompson or those newspaper publishers who contribute her plethoric income. The alleged statistics furnish them with an additional excuse for protesting against relief appropriations and for demanding the "balancing" of the Federal budget at the expense of sorely distressed human beings.

Once a foolish king thought he could command the ocean's tides. Miss Thompson is engaged in a somewhat similar performance. The facts concerning unemployment cannot be obliterated by a clever lady's typewriter.

Every authority worth considering is agreed that America's army of unemployed numbers between 8,000,000 and 10,000,000 men and women, most of them willing and desperately anxious to work.

They constitute America's Economic Problem No. 1. To minimize the seriousness of that problem is a cruel hoax and those who attempt it, even for the generous pay received by Miss Thompson, should be ashamed of themselves.—Labor.

When the Liberty League came in, the Economy League passed out of the picture as a propaganda agency, the reason being that the same people were back of both movements. Apparently the Economy League is being resurrected and will pick up the ball where the Liberty League dropped it.

In 1936, a senatorial committee, headed by Hugo L. Black, then a Senator from Alabama and now an associate justice of the Supreme Court, investigated the National Economy League and dug up some extremely interesting facts. It found that the men who were lavishly financing the National Economy League were almost entirely officers of big banks and huge corporations, and that the same gentlemen were putting up the money for the Liberty League.

Here are some of the "angels" as revealed by the Black Committee: The House of Morgan; First National Bank of New York; the Corn Exchange Bank; Bankers' Trust Company; Kuhn-Loeb and Co.; the du Ponts; Bethlehem Steel; Berswyn-White, most notorious of anti-union coal operators; the Edison Electric Institute, propaganda agency for the Power Trust; William Randolph Hearst, and so on, through a list as long as "Joe" Louis' right arm. It reads like a "Who's Who of Wall Street."

Of course, Congress is not insane enough to accept the advice of the National Economy League, but the League's report, so extravagantly "played up" by the daily papers, supplies us with a blueprint of what the very rich would like to do to the very poor in this country.

They can't put over their scheme at this time, but they hope to be more successful if they succeed in carrying the next presidential election.

American workers must see to it that our country is not subjected to such a catastrophic disaster. —Labor.

Dilemma
Grazing in a field along the railroad tracks, a mule brayed loudly, his tummy full of luscious grass, just at the time an unemployed miner passed by on a hot summer day.
Said the donkey to the man: "I don't have to work today, but neither do I have to starve."
Replied the man: "You're a lucky cuss. If I don't work I'm not paid; and when I'm not paid, I can't eat."
Chirped a sparrow to his mate, warbling happily in a tree nearby: "Funny creatures, those two. Either they're not what they pass for, or the pass for what they are not."

CRADLE OF LIFE
By LOUIS ADAMIC
CRADLE OF LIFE is a perfect and inevitable development from THE NATIVE'S RETURN, for it takes a fascinating story only hinted at in the earlier book and sets it forth in all its magnificent proportions. (\$2.50.)
Order From PROLETAREC
2301 S. Lawndale Ave.
Chicago, Ill.